

MUSIKEREN

FAGBLAD FOR DANSK MUSIKER FORBUND

NR. 5/oktober/november 2018

KONSERVATORIER I KAPGANG

Musikere, der skal arbejde med hold- og klasseundervisning, har behov for mere pædagogik og praktik på konservatorieuddannelserne.

BLOCKCHAIN

Et af tidens største buzzwords er blockchain. Men hvad er det, og hvordan kan man benytte teknologien på musikområdet.

RYTMISKE MUSIKERES HØRELSE

Ny undersøgelse viser, at rytmiske musikere er udsat for lydniveauer, der giver stor risiko for høreskader.

TEMA

Bæredygtig musikundervisning

Trommeslager Henrik Engqvist:

“Vi skal være stolte af at undervise”

BLOCKCHAIN

– musikbranchens redningsplanke?

Et af tidens største buzzwords er blockchain. Men hvad er det, og hvordan kan man benytte teknologien på musikområdet, så det kan føre til et mere bæredygtigt musikmarked? Det har et nyt juraspeciale undersøgt.

AF MORTEN S. FISCHER, CAND.JUR. OG JOURNALIST

Din seneste sang er netop færdig-indspillet i hjemmestudiet, og du er utålmodig efter at få den ud til publikum. Du trykker på upload-knappen, og filen suser straks ud på musiktjenesten. En bruger i Sydney streamer sangen, da den falder i hendes musiksmag, hvilket fremgår af de tags, som allerede er indtastet i dit musikindspilningsprogram. En radiostation i Tyskland spiller sangen på en af deres kana-

ler. En DJ remixer den og afspiller den ved en optræden på en klub i Tokyo. En amerikansk producer samler guitarriffet og bruger det på et nyt track, som han udgiver.

Dette kunne være indledningen til et drømmescenarium for enhver musiker og sangskriver. Men bekymringerne melder sig snart, for hvordan i alverden skal man holde styr på al den administration, der følger med brugen af musikken? Hvis det i det hele taget

lykkes at få afregninger hjem til lille Danmark, hvor mange måneder eller år vil det så ikke tage, og bliver betalingen ikke ædt op af administrationsomkostninger på vejen?

En forholdsvis ny teknologi, der hedder blockchain, kan løse disse udfordringer, og allerede i dag er de første musiktjenester, der tilbyder løsninger på ovenstående scenarie, tæt på lancering. Ikke desto mindre er der mange praktiske knaster, som skal files af, før

blockchain bliver mainstream. Vi taler nok ti år, før vi er så langt.

UTILFREDSHEDEN MED BANKERNE BANEDE VEJEN

For at forstå blockchain springer vi tilbage til 2008, hvor finanskrisen hærgede og hurtigt underminerede århundredes tillid til bankverdenen. Skeletterne raslede ud af skabene i den ene bankskandale efter den anden. Ud af denne situation opstod Bitcoin, en virtuel kryptovaluta, der kunne udveksles, uden at man skulle have en betroet mellemmand, som en bank, indover for at garantere transaktionens gyldighed.

Bitcoins kan sendes via internettet direkte fra en person til en anden, og teknologien bag denne og de mange andre kryptovalutaer er blockchain. Sikkerheden ligger i, at regnskabsbogen (kaldet en ledger), hvoraf alle transaktioner fremgår, ikke kan ændres eller manipuleres, da den er distribueret ud over et stort antal computere i netværket, hvor alle datatransaktioner er synlige, og hvor teknologien holder styr på, at disse data er identiske på tværs af netværket. Ydermere forsegles de sammenkædede blokke i regnskabsbogen via komplicerede matematiske funktioner, så de ikke efterfølgende kan åbnes og ændres.

MUSIKRETTIGHEDER I BLOCKCHAIN

Vi spoler frem til 2018. I de seneste år har rigtigt mange brancher nu fået øjnene op for, hvad blockchain kan bruges til. Eksempelvis er shipping et oplagt område, hvor man har brug for at tracke data. Mærsk er begyndt at køre deres fragtdokumenter og fortoldning på blockchain og jubler allerede over effektivisering og økonomiske besparelser.

På samme måde, som Bitcoin opstod som et oprør mod den etablerede bankverden, er musikbranchen stærkt utilfreds med at være nederst på udbetalingslisten og kræver bedre vilkår, når tech-virksomhederne lukrerer på populært musikindhold uden at betale en fair pris for det, og her kan blockchain også hjælpe til at spore brugen af musik og sørge for betaling. Kollektiv forvaltning af musikrettigheder er derfor en

oplagt kandidat til at være blandt de første brancher uden for de finansielle markeder, der tager blockchain i brug, og EU bakker op om udviklingen. Lovgivning og teknologi spiller virkelig godt sammen på netop dette område, fastslår et nyt juraspecial, som forfatteren til denne artikel har skrevet sammen med Dansk Musiker Forbunds studentermedhjælper Ditte Emilie Krarup Ingwersen.

Siden april 2016 har forvaltningsorganisationerne, heriblandt Koda og Gramex, skullet efterleve en lang række EU-retslige krav om at forvalte på et datagrundlag, der er transparent, udviser nøjagtighed og hurtighed ved afregningerne og samtidig er sikkert. Dette er netop de egenskaber, blockchain har.

Speciallet undersøger, om brugen af blockchain til forvaltning af musikrettigheder

”

Kollektiv forvaltning af musikrettigheder er derfor en oplagt kandidat til at være blandt de første brancher, uden for de finansielle markeder, der tager blockchain i brug, og EU bakker op om udviklingen.

kan bevirke, at ophavsfolk i højere grad og mere effektivt kan få deres vederlagskrav opfyldt, hvilket efterlyses af både musikere og sangskrivere, men også fra politisk hold. Også EU bakker kraftigt op om udviklingen, da netop blockchain har potentiale til at løse mange af branchens udfordringer.

UDVIKLING PÅ TVÆRS AF ORGANISATIONER

Kodas formand, Niels Mosumgaard, er en af de branchefolk, der følger udviklingen tæt, og som qua Kodas samarbejder med de andre nordiske forvaltningsorganisa-

tioner selv er med til at udvikle fremtidige løsninger. Mosumgaard fortæller, at en af de største udfordringer lige nu er, at de eksisterende databaser ofte er mangelfulde, og for at lancere blockchain-baserede løsninger med adgang til disse millioner af musiknumre er man derfor nødt til at finde måder at identificere relationen mellem lydoptagelser og værker. I lyset af blockchains forventede indtog er der kommet fornyet interesse for at få styr på data.

”Derfor har vi sat udviklingen af it-systemer helt øverst. Vi vil have en moderne forretning, og vi har en ambition om, at vi spiller koncerten om søndagen og kan se, hvad vi har tjent om mandagen,” udtalte Mosumgaard ved Kodas seneste generalforsamling.

Kodas tre storesøstre i forvaltningsverdenen, franske SACEM, engelske PRS og amerikanske ASCAP, arbejder også på et blockchain-projekt, og det er Mosumgaards forventning, at vi i Danmark med tiden kan få glæde af den internationale udvikling og samarbejde med andre organisationer, da Koda ikke har ressourcer til at stå for en sådan udvikling på egen hånd.

DE STØRSTE SPILLERE SAMARBEJDER

At det kræver samarbejde på tværs af aktører og konkurrenter er også gået op for de store kommercielle spillere, hvor Universal, Sony og Warner samt onlinetjenesterne Spotify, Pandora og YouTube mfl. arbejder sammen med de mest anerkendte universiteter Berkeley og MIT om projektet Open Music Initiative (OMI). Formålet er at fremme og skabe open source konstruktioner og innovation, der skal føre til en mere rimelig vederlagsbetaling til skabere, udøvere og rettighedshavere inden for musik.

Verdens største musiktjeneste Spotify forventes også at gøre brug af de udviklede løsninger i deres egne systemer, når tiden er inde. Selskabet har nemlig inden for et år købt både en blockchain-virksomhed og en licenseringsvirksomhed. Ved selv at varetage den kollektive forvaltning vil Spotify kunne spare administrationsudgifterne til forvaltningsorganisationerne samtidig med, at de vil være konkurrencedygtige og til- »

VI HAR SAT UDVIKLINGEN af it-systemer helt øverst. Vi vil have en moderne forretning, og vi har en ambition om, at vi spiller koncerten om søndagen og kan se, hvad vi har tjent om mandagen,” udtalte formand for Koda, Niels Mosumgaard, ved Kodas seneste generalforsamling.

» trækkende over for rettighedshaverne. Og da reglerne i EU nu bevirker, at rettighedshavere kan vælge, hvilke kategorier af rettigheder de ønsker forvaltet af hvem, vil det ikke være så svært at flytte onlinerettigheder ud af en forvaltningsorganisation og ind i et andet selskab, især hvis der er et økonomisk incitament.

Det, man som musiker skal gøre sig klart, er imidlertid, at de traditionelle forvaltningsorganisationer som Koda også har et kulturelt formål, der risikerer at blive svækket, hvis rettighedshaverne i stor stil tilbagetrækker rettigheder.

”Eksempelvis lægger Koda 10 % af omsætningen til side til kulturelle midler, der kan søges som tilskud til nye musikprojekter,” gør Mosumgaard opmærksom på.

BEDRE ØKONOMI I SIGTE – FOR DE STORE NAVNE

Et positivt sigte ved blockchain-udviklingen er, at der vil opstå nye nichetjenester med nye, økonomisk bæredygtige modeller i

kraft af højere afregninger og lavere administrationsomkostninger, konkluderes det i afhandlingen. I det hele taget vil man, når der er kommet styr på metadata til verdensrepertoiret, og man dermed ved hvem, der har rettigheder til og medvirker på alle musiknumre, kunne foretage en automatiseret og langt hurtigere, billigere og mere effektiv udbetaling på et helt gennemsigtigt grundlag.

Desværre forudser specialets forfattere, at det først og fremmest vil komme de største musiknavne og musikforlag til gavn, da det for nye, kommercielle aktører vil være mest økonomisk attraktivt at tilbyde de nye forvaltningsmuligheder. Det vil i værste fald resultere i en udmarvning af de traditionelle forvaltningsorganisationer, som risikerer at sidde tilbage med det store mellemlag af musikere og sangskrivere, der ikke har internationale hits, mens de kendte popstjerner og deres internationale musikforlag kan drage størst nytte af de nye digitale muligheder. ●

LINKS

- Læs det første juraspeciale om blockchain og kollektiv forvaltning af musikrettigheder af Morten S. Fischer og Ditte Emilie Krarup Ingwersen her: www.jura.ku.dk/ciir/specialer
- Podcast om blockchain og kollektivforvaltning: block21.fireside.fm/5
- Eksempler på blockchain-baserede musiktjenester: ujomusic.com (USA), bittunes.org (Australien), blockpool.io (UK), choon.co (USA), recordfoundation.org (Singapore), myceliaformusic.org (UK) og resonate.is (DE/US)

Læs mere om blockchain:
www.linkedin.com/in/mortensfischer